

Lovforslag nr. L 199. Fremsat den 24. marts 2004 af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

(Tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger, tilsyn med kommunernes visitation, aktiveringsfri periode, nedsættelse af befordringsgodtgørelse, refusion m.v.)

§ 1

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003, som ændret ved § 3 i lov nr. 1168 af 19. december 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 2, § 13 b, stk. 1, 1. pkt., og to steder i § 25 a, stk. 1, indsættes efter »kontanthjælp«: »eller starthjælp«.

2. I § 13, stk. 9, indsættes efter » i stk. 1-4«: », herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde«.

3. Efter § 13 c indsættes:

»Tilsyn med kommunernes rådighedsvurdering

§ 13 d. Arbejdsdirektoratet fører tilsyn med kommunernes vurdering af en persons rådighed, når pågældende har ansøgt om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed.

Stk. 2. Tilsynet omfatter

- 1) kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c, og
- 2) kommunernes afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 38 a-41.

Stk. 3. Arbejdsdirektoratet indhenter sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Arbejdsdirektoratet kan endvidere ved tilsyns-

besøg i den enkelte kommune få udleveret sager til gennemsyn.

Stk. 4. Arbejdsdirektoratet meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt kontant- eller starthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet regler om gennemførelsen af tilsynet.

§ 13 e. Tilsynsrådet, jf. § 92 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., er rådgivende for beskæftigelsesministeren i spørgsmål vedrørende Arbejdsdirektoratets tilsynsvirksomhed efter § 13 d.«

4. I § 14, stk. 5, og § 33, stk. 1, nr. 4, ændres »ligningslovens § 7, litra z« til: »ligningslovens § 7, nr. 22«.

5. *Overskriften* inden § 38 a affattes således:

»Sanktioner m.v.

Nedsættelse af hjælpen«

6. § 38 a, stk. 1, affattes således:

»Hjælpen nedsættes med 1/3 i 3 uger, hvis en person eller dennes ægtefælle, der modtager

hjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3, alene på grund af ledighed,

- 1) uden rimelig grund ophører med sit arbejde,
- 2) uden rimelig grund afviser tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning,
- 3) undlader at give meddelelse om sygdom til arbejdsformidlingen, kommunen eller arbejds giveren, jf. § 13, stk. 2, nr. 4, eller
- 4) uden rimelig grund undlader efter krav fra arbejdsformidlingen eller kommunen at søge konkrete åbne jobordrer, jf. § 13 a, stk. 1, 2. pkt.

Hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb.«

7. I § 38 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Sanktionen efter stk. 1 bortfalder, hvis den ikke er afviklet efter 3 hele kalendermåneder, eller når personen har haft mindst 185 timers understøttet arbejde.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

8. I § 38 a, stk. 2, som bliver stk. 3, ændres »stk. 1, nr. 1-5« til: »stk. 1, nr. 1-4«.

9. I § 38 a, stk. 3 og 4, som bliver stk. 4 og 5, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1 og 3«.

10. I § 38 a, stk. 4, som bliver stk. 5, ændres »§ 13, stk. 3« til: »§ 13, stk. 4«.

11. § 41, stk. 3, ophæves.

12. Efter § 41 indsættes:

»§ 41 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i §§ 38 a-41.«

13. I § 74 b, stk. 2, ændres »§ 13, stk. 3 og 4« til: »§ 13, stk. 4 og 5«.

14. I § 80, stk. 1, indsættes efter »§§ 30-33,«: »38 a,«.

15. I § 85 a, stk. 2, indsættes efter »lov om social pension«: »eller § 47 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.«

16. § 103, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Staten refunderer dog 65 pct. af en kommunes udgifter til

- 1) revalideringsydelse efter § 51, stk. 2, og

- 2) revalideringsydelse i forbindelse med tilbud efter kapitel 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.«

§ 2

I lov nr. 416 af 10. juni 2003 om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats foretages følgende ændring:

1. I § 19 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kommunernes praksis i vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (visitationen), herunder regler om, at kommuner, der ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige, mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til den pågældende ledige efter lov om aktiv socialpolitik fra det tidspunkt, sagsbehandlingsskridtet skulle have været foretaget, og indtil det er sket.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 3

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovekendtgørelse nr. 1035 af 21. november 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 2, 2. pkt., og § 45, stk. 15, 1. pkt., ændres »danskundervisning« til: »danskuddannelse«.

2. I § 23 a indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. De regler om uddannelsesaktivitet og indberetningspligt, som beskæftigelsesministeren fastsætter i medfør af § 108 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, finder tilsvarende anvendelse.«

3. I § 25, stk. 7, indsættes som 2. punktum:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde.«

4. Efter § 25 a indsættes:

»§ 25 b. Ministeren for flygtninge, indvandre og integration fører tilsyn med kommunernes vurdering af, om en udlænding står til rådighed for arbejdsmarkedet, når den pågældende har an-

søgt om eller modtager introduktionsydelse alene på grund af ledighed.

Stk. 2. Tilsynet omfatter

- 1) kommunalbestyrelsens afgørelser om rådgivning efter § 25 og § 25 a, og
- 2) kommunalbestyrelsens afgørelse om nedsættelse eller ophør af introduktionsydelsen efter § 30 og § 31.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe og meddele ministeren for flygtninge, indvandrere og integration de oplysninger, som denne måtte forlange til brug for tilsynet efter stk. 1.

Stk. 4. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration meddeler kommunalbestyrelsen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådgivnings- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt introduktionsydelse med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Stk. 5. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af tilsynet.

Stk. 6. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan efter aftale bemyndige Arbejdsdirektoratet til helt eller delvist at varetage tilsynet med kommunerne efter stk. 1. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan i så fald beslutte, at de regler om gennemførelsen af tilsynet, som beskæftigelsesministeren fastsætter i medfør af § 13 d, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, helt eller delvist skal finde tilsvarende anvendelse ved Arbejdsdirektoratets varetagelse af tilsynet.

Stk. 7. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om, hvordan vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives som led i introduktionsprogrammet, skal foretages.

Stk. 8. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan beslutte, at de regler for tilsynet med kommunernes praksis, som beskæftigelsesministeren kan fastsætte i medfør af § 19, stk. 2, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, helt eller delvist skal finde anvendelse for udlændinge, der modtager introduktionsydelse.«

5. I § 45, stk. 2, indsættes efter »kapitel 5,«: »beskæftigelsestillæg efter § 23 b, stk. 6,«.

6. I § 45, stk. 2, ændres »§ 27, stk. 2 og 3« til: »§ 27, stk. 3 og 4«.

7. I § 45, stk. 10, ændres » stk. 5, 14 og 15« til: »Stk. 5, 8, 11 og 14-16«.

§ 4

I lov nr. 419 af 10. juni 2003 om en aktiv beskæftigelsesindsats foretages følgende ændringer:

1. § 23, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Tilsvarende gælder for personer, der er omfattet af § 2, nr. 4, som får tilbud efter kapitel 10 i form af særligt tilrettelagte projekter eller tilbud efter kapitel 11.«

2. I § 36 indsættes efter stk. 4 som stk. 5:

»Stk. 5. Den økonomiske ramme, jf. stk. 4, anvendes til finansiering af tilbud om vejledning og opkvalificering for personer omfattet af § 2, nr. 1 og 2.«

3. § 82, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ved tilbud efter kapitel 11 godtgøres 1,54 kr. pr. km (1. juli 2002) til personer, der er omfattet af § 2, nr. 1, og 0,85 kr. pr. km (1. juli 2002) til personer, der er omfattet af § 2, nr. 4 og 5.«

4. I § 82, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 4 og 5, afholder kommunen den faktiske udgift til befordring, hvis udgiften er en følge af en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.«

5. § 110, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Løntilskuddet i forbindelse med ansættelse efter kapitel 12 nedsættes med det beløb, som arbejdsgiveren modtager som refusion fra det offentlige som følge af, at arbejdsgiveren fortsat udbetaler løn.«

6. I § 119, stk. 2, indsættes efter »kapitel«: »10, for så vidt angår deltagerbetaling, og«.

7. I § 119, stk. 4, udgår: »og som er under forrevalidering,«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2004, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. § 1, nr. 16, har virkning fra den 1. juli 2003.

Stk. 3. § 3, nr. 5-7, og § 4, nr. 6 og 7, har virkning fra 1. januar 2004.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Indledning

Lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003, undergik en række ændringer i forbindelse med aftalen om Flere i Arbejde. Dette lovforslag indeholder dels en udmøntning af aftalen, dels en opfølgning på lovkomplekset vedrørende Flere i Arbejde som følge af arbejdet med udmøntningen af aftalen og erfaringerne fra kommunernes praksis på området.

Som led i udmøntningen af aftalen om Flere i Arbejde fra oktober 2002, der er indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti, foreslås, at der skabes hjemmel til at etablere et statsligt tilsyn med de kommunale rådighedsvurderinger af kontant- og starthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem.

I forlængelse heraf foreslås, at der skabes hjemmel til at etablere et tilsvarende rådighedstilsyn i forhold til modtagere af introduktionsydelse efter integrationsloven.

Desuden foreslås det, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler for tilsyn med kommunernes praksis i vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud, der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (visitationen). I forbindelse hermed foreslås det, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kommuner, der ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige, mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til den pågældende ledige fra det tidspunkt, sagsbehandlingsskridtet skulle have været foretaget, og indtil det er sket.

II. Forslagets indhold

1. Arbejdsdirektoratets tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger af kontant- og starthjælpsmodtagere, der modtager hjælp alene på grund af ledighed

2. Bemyndigelse til at fastsætte regler for tilsyn med kommunernes visitation samt regler om bortfald af retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp, hvis kommunen ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige
3. Konsekvensændringer m.v. som følge af Flere i Arbejde
4. Ændringer i integrationsloven som følge af ændringer i lov om aktiv socialpolitik i dette lovforslag.

1. Arbejdsdirektoratets tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger af kontant- og starthjælpsmodtagere, der modtager hjælp alene på grund af ledighed

Ønsket om en styrkelse af tilsynet med de kommunale rådighedsvurderinger i forhold til personer, der ansøger om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed, er tidligere omtalt i bemærkningerne til lovforslag nr. L 62 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven fremsat af beskæftigelsesministeren den 7. november 2002 (lov nr. 1035 af 17. december 2002).

Som anført i bemærkningerne til L 62 kan samspillet mellem forskellige ydelser betyde, at nogle bliver låst fast på passiv forsørgelse i stedet for at komme tilbage til et aktivt arbejdsliv. Der skal derfor stilles øgede krav om, at folk reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet. Aktiv rådighed i forhold til tilbud om beskæftigelse og aktivering er en nødvendig betingelse for at kunne modtage offentlige forsørgelsesydelser. I forlængelse heraf er det ønskeligt at indføre et særligt statsligt tilsyn med rådighedsvurderingerne i kommunerne i lighed med statens tilsyn med rådighedsvurderingerne i a-kasserne.

Rådighedsreglerne for kontant- og starthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, blev præciseret i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 417 af 10. juni 2003 om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl. love, fremsat af beskæftigelsesministeren den 13. marts 2003 som lovforslag nr. L 191. I forlængelse af lovændringerne er der udstedt en bekendtgørelse

om rådighed for personer, der ansøger om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed (bekendtgørelse nr. 731 af 20. august 2003).

Der er i første fase af arbejdsmarkedsreformen sat fokus på allerede kendte værktøjer til opfølgningen af rådighedsvurderingerne i kommunerne for kontant- og starthjælpsmodtagere. Den Sociale Ankestyrelse er således bedt om at foretage en praksisundersøgelse. Endvidere er der igangsat et modelarbejde vedr. en kvantitativ benchmarking af kommunernes rådighedsadministration. Endelig er de kommunale revisorer bedt om i 2003 at foretage en særlig temarevision af rådighedsadministrationen.

Sideløbende med disse initiativer har der været gennemført en nærmere analyse af lovgrundlaget med henblik på at afklare mulighederne for at etablere et egentligt statsligt tilsyn med de kommunale rådighedsafgørelser i forhold til den gruppe af kontant- og starthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem.

Regeringen foreslår på denne baggrund, at der i lov om aktiv socialpolitik etableres en udtrykkelig hjemmel til at føre et statsligt tilsyn med de kommunale rådighedsvurderinger. Forslaget supplerer den adgang, som beskæftigelsesministeren allerede har dels som ressorttilsynsmyndighed til at indkalde oplysninger fra kommunerne om deres administration af reglerne, dels til at afvise statsrefusion af udgifter, der ikke er afholdt efter reglerne.

Den foreslåede rådighedstilsynsmodel

a) Hvilke ydelsesmodtagere skal indgå i rådighedskontrollen

Målgruppen er de kontant- og starthjælpsmodtagere, som alene har ledighed som problem. Det vil sige de ydelsesmodtagere, som kommunerne vurderer som værende arbejdsmarkedsparate, og som skal være tilmeldt Arbejdsformidlingen (AF).

Den generelle kontrol vil i første omgang tage udgangspunkt i de underretninger om såkaldt »negative hændelser«, som AF sender til kommunerne. Der kan fx være tale om, at en tilmeldt kontanthjælpsmodtager er udeblevet fra en samtale-, møde- eller formidlingsaktivitet på AF eller hos en arbejdsgiver, har afvist et tilbud fra AF om arbejde eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller har undladt at søge konkrete åbne jobordrer efter krav fra AF.

Kontrollen vil i begyndelsen blive tilrettelagt således, at den ikke omfatter de tilfælde, hvor en kommune – efter at den har modtaget underretning fra AF om en »negativ hændelse« – vurderer, at ydelsesmodtage-

ren alligevel ikke skulle have stået tilmeldt, fordi den pågældende har andre problemer end ledighed.

Baggrunden herfor er, at en del kommuner anvender kravet om tilmelding aktivt, dvs. at de for at motivere ydelsesmodtagere, der måske ikke er helt arbejdsmarkedsparate, kræver, at de skal tilmeldes AF. Endvidere kan ydelsesmodtagernes situation have ændret sig, således at de ikke længere skal opfylde rådighedsforpligtelsen (sygdom, barsel m.v.). Der vil således være en del tilfælde, der sorteres fra, efter at kommunerne har modtaget underretningerne fra AF.

Når denne frasortering er sket, vil efterkontrollen omfatte både sager, hvor kommunerne har foretaget indgreb over for ydelsesmodtagerne, og sager, hvor kommunerne ikke har fundet anledning til at foretage sig yderligere.

»Negative hændelser« for målgruppen, der finder sted i kommunalt regi, fx afslag på eller udeblivelser fra kommunale aktiviteter eller tilbud, vil indgå i den kontrol, som Arbejdsdirektoratet vil foretage ved besøg i kommunerne, jf. nedenfor under b). Der vil blive arbejdet videre med at finde en model for, hvordan disse sager kan inddrages i den generelle efterkontrol. Der eksisterer p.t. ikke en samlet registrering af disse hændelser, hvorfra der kan udtrækkes sager til central kontrol.

Undersøgelser har vist, at der er meget store forskelle i kommunernes vurdering af, om kontant- og starthjælpsmodtagere har andre problemer end ledighed.

Forskellighederne i de enkelte kommuners vurdering af, hvor stor en del af deres ydelsesmodtagere der er arbejdsmarkedsparate, vil blive fulgt i de kvantitative benchmarking-undersøgelser, som direktoratet vil foretage, og hvor bl.a. en sammenligning af tallene for kommunernes andel af arbejdsmarkedsparate/AF-tilmeldte kontant- og starthjælpsmodtagere indgår.

Endvidere foreslås det, at der i forlængelse af Arbejdsmarkedsstyrelsens udvikling og implementering af nye redskaber til brug i kommunernes og Arbejdsformidlingens visitation af borgere etableres hjemmel til at etablere et tilsyn med kommunernes administration på visitationsområdet, jf. nedenfor under punkt 2.

Som det fremgår under punkt 2 forventes en ny visitationsmodel, regler for visitationen og et tilsyn hermed at kunne træde i kraft 1. december 2004. I forlængelse heraf vil det blive overvejet, om Arbejdsdirektoratets rådighedstilsyn fremover også skal omfatte de sager, som kommunerne – efter indberetning fra AF – frasorterer med den begrundelse, at de pågældende alligevel har andre problemer end ledighed, idet formodningen efter indkøringen af visitationsmodel

m.m. må være, at kommunerne i forbindelse med visitationen med betydelig sikkerhed har vurderet, at de personer, der tilmeldes AF, alene har ledighed som problem på tilmeldingstidspunktet.

b) Hvordan gennemføres rådighedskontrollen?

Ifølge forslaget gennemføres kontrollen af Arbejdsdirektoratet, der som institution under Beskæftigelsesministeriet har ansvaret for at følge lovgivningen på området.

Kontrollen vil dels blive tilrettelagt som en central stikprøvekontrol i første omgang udtaget blandt de underretninger, som AF sender til kommunerne om »negative hændelser«, dels som gennemgang af kontant- og starthjælpssager, som Arbejdsdirektoratet udtager til stikprøvekontrol ved besøg i kommunerne.

For at sikre en så smidig og enkel kommunikation som overhovedet muligt ved den centrale kontrol er det direktoratets hensigt, at kommunikationen så hurtigst som muligt skal kunne foregå digitalt.

Kontrollen vil alene omfatte kommunernes rådighedsvurderinger og vil således ikke omfatte en vurdering af, om kommunerne har overholdt de forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, retssikkerhedsloven m.v.

Det er væsentligt at sikre, at der er overensstemmelse mellem direktoratets vurderinger i kontrolsagerne og vurderingen i tilsvarende sager, der bliver behandlet i de sociale nævn og Ankestyrelsen. Det er derfor forudsat, at direktoratet kan indhente bistand fra Ankestyrelsen. Der vil være tale om en konsulentfunktion. Tilsvarende vil ankesystemets praksiskoordinering supplere direktoratets tilsyn, således at rådighedsvurderingen ikke generelt undtages fra praksiskoordineringen. Ankestyrelsen og direktoratet samarbejder derfor i de tilfælde, hvor der kan være sammenfaldende interesser.

Ankestyrelsen er sidste administrative ankeinstans på området og gennemfører allerede i dag undersøgelser af kommunernes administration. Styrelsen ligger således inde med en stor og aktuel faglig viden om praksis på området og om kommunernes administration generelt.

I det omfang en konkret sag, der er udtaget til efterkontrol, har været, samtidig er eller kommer under behandling i ankesystemet, vil sagen ikke blive behandlet i kontrollen.

Ifølge forslaget bemyndiges beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om gennemførelsen af kontrollen. Bemyndigelsen vil blive udnyttet til at fastsætte regler om den praktiske gennemførelse af både det centrale tilsyn og det tilsyn, der efter forslaget skal

ske ved besøg i kommunerne, fx om stikprøvernes omfang og sammensætning, tidsfrister og fremgangsmåden ved indsendelsen af sagerne. Reglerne vil blive fastsat efter høring af Beskæftigelsesrådet, herunder de kommunale parter, ligesom Datatilsynet vil blive inddraget med henblik på at sikre, at kravene i Persondataloven er opfyldt.

De sager, der kan udtages til kontrol, er sager, hvori der er truffet afgørelse efter rådigheds- og sanktionsreglerne efter lovens foreslåede ikrafttræden, dvs. efter 1. juli 2004. I det omfang, en tidligere hændelse kan have betydning for afgørelsen (fx fordi det er 2. gang inden for 12 måneder, en person har afvist et tilbud, jf. § 38 a, stk.2,) indgår den sagsbehandling, der vedrører den tidligere hændelse, dog også i kontrollen.

c) Retsvirkninger af rådighedskontrollen

Sigtet med den særlige kontrol vil efter forslaget først og fremmest være fremadrettet, og resultaterne skal anvendes til at sikre, at der fremover rettes op på eventuelle fejl i administrationen.

Arbejdsdirektoratet tildeles således ikke kompetence til at kunne ændre kommunernes afgørelser i forbindelse med kontrollen, og direktoratet vil heller ikke kunne anmode ankeinstanserne (de sociale nævn) om at tage bestemte afgørelser op til behandling. Tilsvarende er Ankestyrelsen ikke bundet af tilsynet og kan fx i forbindelse med en ankesag foretage den nødvendige helhedsvurdering af kontanthjælpsmodtagerens situation og i den forbindelse nå frem til en anden afgørelse end resultatet af direktoratets tilsyn.

Kontrollen vil gøre det muligt at tegne et billede af, hvordan kommunerne administrerer, og antallet og karakteren af eventuelle fejl vil kunne konstateres. Det vil således blive muligt at følge måltrettet op over for den enkelte kommune, ligesom det vil blive muligt at foretage en kvalitativ benchmarking, hvilket på arbejdsløshedsforsikringsområdet har vist sig at være et effektivt styringsinstrument. Det er hensigten, at resultaterne af kontrollen vil blive offentliggjort.

Hvis de ønskede/nødvendige effekter på kommunernes administration ikke kan opnås gennem den foreslåede model, kan det eventuelt i en senere fase overvejes, om direktoratet bør kunne ændre en afgørelse eller foranledige en afgørelse efterprøvet i ankeinstanserne, med deraf følgende retsvirkning, herunder økonomiske konsekvenser, for ydelsesmodtageren. En sådan udvidelse af kontrollens retsvirkninger vil kræve fornyet lovgivning.

Der vil blive givet en tilbagemelding på gennemgangen af sagerne til den enkelte kommune. I tilbagemeldingen vil direktoratet meddele, om de gennemgån-

ede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt kontant- eller starthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion. Hvis direktoratet gennem kontrollen konstaterer, at der ikke foreligger forretningsgangsbeskrivelser for behandlingen af sagerne, vil der endvidere i tilbagemeldingen typisk være en henstilling om, at kommunen udarbejder sådanne beskrivelser med sædvanlig inddragelse af kommunens revisor.

Den foreslåede kontrolmodel supplerer således de eksisterende regler, fastsat med hjemmel i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter udgifter, der ikke er afholdt efter reglerne, som altovervejende hovedregel ikke kan refunderes, og hvorefter der skal ske berigtigelse af fejl og mangler, som kommunernes revisorer konstaterer ved revisionens udførelse, jf. bekendtgørelse nr. 592 af 27. juni 2003 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision vedrørende bl.a. lov om aktiv socialpolitik. Rigsrevisionen har taget initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe med repræsentanter for Rigsrevisionen og de relevante ministerier, der generelt skal se på behovet for en modernisering og præcisering af gældende revisionsbestemmelser, ligesom der under Socialministeriets ledelse er igangsat et tværministerielt arbejde med at samle regnskabs- og revisionsbestemmelserne på kommunale områder med statsrefusion i én bekendtgørelse.

I forbindelse med etableringen af et rådighedstilsyn er det hensigten, at der samtidig med tilbagemeldingen til kommunen sker en orientering af kommunernes revisorer, således at det sikres, at der sker refusionsmæssig berigtigelse i de tilfælde, hvor kontant- eller starthjælp er udbetalt fejlagtigt.

På samme måde vil Beskæftigelsesministeriet/Arbejdsdirektoratet fortsat kunne anmode det almindelige kommunale tilsyn (fra 1. januar 2004 statsamtsmændene i Københavns, Vestsjællands, Sønderjyllands, Århus og Nordjyllands Amter) om at behandle en sag, hvis man gennem efterkontrollen bliver bekendt med en ulovlig administration i en kommune.

Tilsvarende kan Arbejdsdirektoratet, hvor der er anledning til det, anmode kommunerne om at udtale sig om forhold, som direktoratet konstaterer i forbindelse med kontrollen. Hvor der er anledning til det, vil direktoratet endvidere orientere den kommunale revision om konstaterede uregelmæssigheder med henblik på, at revisorerne på eget initiativ kan foretage yderligere undersøgelser.

Lovforslaget ændrer heller ikke på de gældende regler, hvorefter en kommune skal træffe afgørelse

om tilbagebetaling, hvis en person mod bedre vidende har undladt at give krævede oplysninger eller uberettiget har modtaget ydelser, jf. aktivlovens § 91 og retssikkerhedslovens § 11, stk. 2.

Det foreslås, at Tilsynsrådet, der er nedsat efter § 92 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., bliver rådgivende for beskæftigelsesministeren i spørgsmål vedrørende Arbejdsdirektoratets tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger efter den foreslåede § 13 d. Herved sikres en koordineret og tværgående rådgivning af ministeren vedr. direktoratets tilsynsvirksomhed i forhold til rådighedsvurderingerne af både forsikrede ledige og ledige kontanthjælpsmodtagere m.fl., der alene har ledighed som problem.

2. Bemyndigelse til at fastsætte regler for tilsyn med kommunernes visitation samt til at fastsætte regler om bortfald af retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp, hvis kommunen ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige

Samtidig med forslaget om etablering af en statslig kontrol med kommunernes rådighedsvurderinger foreslås det, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler for tilsyn med kommunernes praksis i vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud, der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (visitationen), samt til at fastsætte regler om, at kommuner, der ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige, mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til den pågældende, fra det tidspunkt, det pågældende sagsbehandlingsskridt skulle have været foretaget, og indtil det er sket.

a) Visitationstilsynets formål og målgruppe

Tilsynets målgruppe er kontant- og starthjælpsmodtagere. Det vil sige de ydelsesmodtagere, hvor kommunen skal vurdere, om borgeren er arbejdsmarkedsparat og derfor skal tilmeldes AF.

Tilsynet vil tage udgangspunkt i en bekendtgørelse, der vil blive udstedt med hjemmel i den gældende bestemmelse i lov om ansvar for og styring af den aktive beskæftigelsesindsats § 19, stk. 1, og som vil regulere kommunal sagspraksis i forhold til indsamlingen og behandlingen af informationer, der kan understøtte en vurdering af borgerens afstand til arbejdsmarkedet, herunder om borgeren er arbejdsmarkedsparat eller ej. Bekendtgørelsen er under udarbejdelse.

Baggrunden for forslaget om et tilsyn er, at kommunernes visitationspraksis er meget forskellig. Andelen

af kontanthjælpsmodtagere, der tilmeldes AF, svinger i et omfang, der ikke alene kan forklares med forskelle i kommunernes befolknings sammensætning.

Sigtet med tilsynet er at virke fremadrettet og præventivt. Målet er at sikre, at sagsbehandlingen er professionel og har en høj kvalitet, således at borgerens rettigheder sikres.

b) Hvordan gennemføres visitationstilsynet?

Tilsynet forventes tilrettelagt som stikprøvekontrol, fx udtaget med udgangspunkt i ændringer i den enkelte kommunes AF-tilmeldemønster eller med udgangspunkt i kommuner, der AF-tilmeldemæssigt afviger væsentligt fra AF-tilmeldemønstret på landsplan.

Tilsynet vil blive tilrettelagt ud fra objektive tilsynskriterier og vil alene omfatte kommunernes sagsbehandlingspraksis og ikke en konkret vurdering af kommunens afgørelse om den enkelte borgers afstand til arbejdsmarkedet.

c) Bortfald af refusionsret

Det foreslås, at ministeren i forbindelse med fastsættelse af regler om tilsyn med visitationen også kan fastsætte regler om, at kommuner, der ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlings-skridt i forhold til den enkelte ledige, mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til den pågældende ledige fra det tidspunkt, det pågældende sagsbehandlingsskridt skulle have været foretaget, og indtil der er rettet op på fejlen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at tilsynet vil omfatte kommunernes sagsbehandlingspraksis og ikke en konkret vurdering af kommunens afgørelse om den enkelte borgers afstand fra arbejdsmarkedet.

d) Forventet ikrafttræden

Tilsynsmodellen forventes at træde i kraft samtidig med den bekendtgørelse, der skal regulere kommunal sagspraksis vedr. visitationen. Det forventede ikrafttrædelsestidspunkt er 1. december 2004.

I perioden indtil ikrafttræden af regler vedr. visitation og visitationstilsyn vil der blive gennemført en undersøgelse, der har til formål at afdække forskelle i AF-tilmeldemønstre kommuner i mellem. Undersøgelsen vil blive tilrettelagt, så man både afdækker praksis i et antal kommuner med lav AF-tilmeldefrekvens og i kommuner med høj. Undersøgelsen har – ud over at sætte fokus på uacceptabel og uhensigtsmæssig praksis – også til formål at afdække andre faktorer end administrativ praksis og forskelle i lokal befolknings sammensætning, så der kan blive taget højde for disse i tilrettelæggelsen af et fremtidigt tilsyn på området.

Reglerne om tilsyn på visitationsområdet vil blive fastsat efter høring af Beskæftigelsesrådet, herunder de kommunale parter:

3. Konsekvensændringer som følge af Flere i Arbejde

I arbejdet med udmøntningen af Flere i Arbejde og kommunernes administration af det efterfølgende lovkompleks har det vist sig hensigtsmæssigt at foretage nogle konsekvensændringer og redaktionelle ændringer.

Forslaget indeholder derfor følgende forslag:

- a. Frigørelsesattester
- b. Harmonisering af sanktionsreglerne i lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- c. Ny bemyndigelsesbestemmelse
- d. Ophør af hjælpen
- e. Aktiveringsfri periode for revalidender, befordringsgodtgørelse og statsrefusion af kommunernes udgifter til deltagerbetaling og revalideringsudgifter

a. Frigørelsesattester

Den gældende bestemmelse i aktivlovens § 13, stk. 9, bemyndiger ministeren til efter forhandling med Beskæftigelsesrådet at fastsætte regler om anvendelsen af § 13, stk. 1-4. Denne bemyndigelse er udnyttet i den ny bekendtgørelse om rådighed for personer, der ansøger om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed (bekendtgørelse nr. 731 af 20. august 2003). I bekendtgørelsen er der fastsat regler om pligt til at overtage arbejde med dags varsel og om krav om frigørelsesattest ved arbejde på nedsat tid med et opsigelsesvarsel. Reglerne er så vidt muligt identiske med reglerne for de forsikrede ledige.

Med dette lovforslag præciseres det, at bemyndigelsen i § 13, stk. 9, også omfatter adgang til at fastsætte regler om, hvornår kommunen skal stille krav om frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde. I de tilfælde, hvor der stilles et sådant krav, er der endvidere behov for at præcisere, at en person vil have en rimelig grund til at afvise et tilbud om arbejde eller ophøre i et arbejde, hvis afvisningen eller ophøret er begrundet i, at arbejdsgiver ikke vil udstede en frigørelsesattest eller tilbagekalder en allerede udstedt frigørelsesattest.

Det bemærkes, at det i praksis har vist sig, at et ubetinget krav om frigørelsesattest ved deltidsarbejde, kan have uhensigtsmæssige konsekvenser, navnlig i forhold til en ægtefælle, hvis arbejdsgiveren afslår at udstede en attest. Det overvejes derfor p.t. at justere

rådighedsbekendtgørelsen på dette punkt. Der henvises til de specielle bemærkninger.

b. Harmonisering af sanktionsreglerne i lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Som led i aftalen om Flere i Arbejde skal der ske en harmonisering af reglerne om rådighed og sanktioner i lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og i de underliggende regelsæt. For at sikre denne harmonisering foreslås, at en persons udladelse af rettidigt at indlægge sit CV i Beskæftigelsesministeriets Job- og CV-bank ikke skal medføre en sanktion i form af 1/3-dels nedsættelse af kontanthjælpen, men i stedet medfører, at rådighedsforpligtelsen ikke anses for opfyldt, hvilket indebærer, at der bliver overensstemmelse mellem reglerne for henholdsvis forsikrede og ikke forsikrede ledige.

c. Ny bemyndigelsesbestemmelse

Med henblik på at harmonisere reglerne om sanktioner, herunder bl.a. regler om placering, forældelse og afvikling af sanktionerne, i lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og i de underliggende regelsæt, foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til efter forhandling med Beskæftigelsesrådet at fastsætte regler om anvendelsen af sanktionsbestemmelserne i §§ 38a-41, som så vidt muligt er identiske med reglerne for de forsikrede ledige.

d. Ophør af hjælpen

Det har vist sig, at bestemmelsen i lovens § 41, stk. 3, om ophør af hjælpen til arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere på de høje satser ved gentagne afvisninger af tilbud om arbejde m.v., er overflødig, idet denne sanktionsmulighed allerede er indeholdt i den generelle bestemmelse om ophør af hjælpen i lovens § 41, stk. 1. Bestemmelsen i § 41, stk. 3, har medført en del usikkerhed i kommunerne om anvendelsen og om samspillet med den generelle bestemmelse i § 41, stk. 1, samt med bestemmelsen i lovens § 38 a om 1/3-dels nedsættelse af hjælpen. Bestemmelsen foreslås derfor ophævet.

e. Aktivingsfri periode for revalidender, befordringsgodtgørelse og statsrefusion af kommunernes udgifter til deltagerbetaling

Lov nr. 419 af 10. juni 2003 om en aktiv beskæftigelsesindsats (Folketingstidende 2002-03, FF sp. 6799, 9558 og 10494, tillæg A, sp. 5924, tillæg B, sp. 1114 og 1782, tillæg C, sp. 784).

Med forslagene til ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats foretages der en række konsekvensrettelser samt tekniske ændringer, der retter op på utilsigtede virkninger ved lovændringen 1. juli 2003.

Det drejer sig dels om en præcisering, hvorefter der skabes overensstemmelse med lovteksten og lovbe- mærkningerne, dels om præciseringer, der bringer lo- ven i overensstemmelse med de før 1. juli 2003 gæl- dende regler, hvor dette har været forudsat. Endvidere foretages der en konsekvensændring som følge af en ændring af ligningsloven.

Der henvises til bemærkningerne til § 4.

4. Ændringer i integrationsloven som følge af ændringer i lov om aktiv socialpolitik i dette lovforslag

Integrationsloven indeholder i lighed med lov om aktiv socialpolitik nærmere regler om, at en udlænding, der ikke har problemer ud over ledighed, alene er berettiget til introduktionsydelse, hvis den pågæl- dende står til rådighed for arbejdsmarkedet. De i inte- grationsloven fastsatte rådighedsbetingelser og de dertil knyttede sanktioner, hvis rådighedsbetingelser- ne ikke opfyldes, svarer således i vidt omfang til reg- lerne i lov om aktiv socialpolitik.

Kravet om, at udlændinge, der har ansøgt om eller modtager introduktionsydelse, skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, er en afgørende forudsætning for en vellykket integration af den enkelte udlænding på ar- bejdsmarkedet.

Rådighedsbetingelserne for udlændinge, der alene har ledighed som problem, er senest blevet skærpet ved lov nr. 425 af 10. juni 2003 om ændring af inte- grationsloven og udlændingeloven (lovens formål, udmelding af landstal, visitering, introduktionspro- grammet, tilbud, rådighedsforpligtelse, finansiering m.v. og tidligere tidsubegrænset opholdstilladelse til velintegreerede udlændinge m.v.). Ændringerne af inte- grationsloven indebærer bl.a., at udlændinge, der alene har ledighed som problem, skal tilmeldes ar- bejdsformidlingen, ligesom pligten for kommunerne til at foretage rådighedsafprøvning af denne gruppe udlændinge er blevet forstærket og udvidet, jf. herved integrationslovens § 25 a.

På den baggrund – og i lyset af forslaget om et sær- ligt statsligt tilsyn med kommunale rådighedsvurde- ringer efter lov om aktiv socialpolitik – foreslås der indført et tilsvarende statsligt tilsyn med kommuner- nes rådighedsvurderinger efter integrationsloven, jf. den foreslåede § 25 b.

Tilsynet med kommunernes rådighedsvurderinger efter integrationsloven foreslås varetaget af ministe-

ren for flygtninge, indvandrere og integration. Efter den foreslåede § 25 b, stk. 5, vil ministeren dog kunne bemyndige Arbejdsdirektoratet til helt eller delvist at varetage tilsynet med kommunernes rådighedsvurderinger efter integrationsloven.

Desuden foreslås det, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kommunerne skal vurdere, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal tilbydes udlændinge som led i introduktionsprogrammet. Bemyndigelsen til integrationsministeren svarer til den bemyndigelse til beskæftigelsesministeren, der følger af § 19, stk. 1, 2. led, i lov om ansvaret for styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. I den forbindelse foreslås endvidere, at integrationsministeren kan beslutte, at de regler for tilsyn med kommunernes praksis, som beskæftigelsesministeren efter lovforslagets § 2, nr. 1, får bemyndigelse til at fastsætte, helt eller delvist skal finde anvendelse for udlændinge, der modtager introduktionsydelse.

Det bemærkes, at integrationsministeren i medfør af integrationslovens § 25, stk. 7, og § 30, stk. 4, er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om en udlændings pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder og om nedsættelse af introduktionsydelsen. Der er med hjemmel heri udstedt bekendtgørelse nr. 1185 af 12. december 2003 om rådighed og om nedsættelse eller ophør af introduktionsydelse. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. nærmere regler om rådighedsbetingelserne for udlændinge, der har ansøgt om eller modtager introduktionsydelse alene på grund af ledighed.

Rådighedsbetingelserne for udlændinge, der ikke har problemer ud over ledighed, indebærer – i lighed med rådighedsbetingelserne for personer, der har ansøgt om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp efter lov om aktiv socialpolitik – bl.a., at den pågældende udlænding skal kunne overtage arbejde ved arbejdstids begyndelse dagen efter, at arbejdet er formidlet af arbejdsformidlingen eller kommunen.

Det foreslås, at det i lighed med forslaget til ændring af lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 9, specielt anføres i integrationslovens § 25, stk. 7, at ministeren kan fastsætte regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis en udlænding har deltidsarbejde. Det er hierved forudsat, at der i de tilfælde, hvor der stilles krav om frigørelsesattest, foreligger en rimelig grund til at afvise et tilbud om arbejde eller ophøre med et arbejde, hvis afvisningen eller ophøret er begrundet i, at arbejdsgiver ikke vil udstede frigørelsesattest eller tilbagekalder en allerede udstedt frigørelsesattest.

Forslaget indeholder herudover konsekvensændringer og redaktionelle ændringer.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

III. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Rådigheds- og visitationstilsyn

Forslaget om etablering af et statsligt rådighedstilsyn for ledige kontant- og starthjælpsmodtagere samt modtagere af introduktionsydelse, der alene har ledighed som problem, skønnes at medføre en øget udgift for staten på 4 mio. kr. årligt (heraf lønsum 3,4 mio. kr.) fra 2004 og frem til etablering og drift af en tilsynsadministration i Arbejdsdirektoratet.

Rådighedstilsynet skønnes at indebære en mindre administrativ merudgift for kommunerne under ét på 0,1 mio. kr. fra 2004. De kommunaløkonomiske konsekvenser heraf vil blive forhandlet med de kommunale parter.

Der vurderes ikke at være grundlag for at kompensere kommunerne under ét for evt. krav om berigtigelse af statsrefusion som følge af, at det gennem rådighedskontrollen konstateres, at nogle kommuner administrerer i strid med reglerne.

Etableringen af et tilsyn med kommunernes visitationspraksis forventes at indebære en merudgift for staten på 2 mio. kr. fra 2005.

Visitationstilsynet skønnes at indebære en mindre administrativ merudgift for kommunerne under ét på 0,1 mio. kr. fra 2005. De kommunaløkonomiske konsekvenser heraf vil blive forhandlet med de kommunale parter.

Visitationstilsynets sigte er først og fremmest præventivt og fremadrettet. Tilsynet tilrettelægges med en indkøringsfase, hvor kommunerne har mulighed for at kvalitetssikre sagsbehandling og procedurer.

Forslaget forventes derfor kun at have meget begrænsede refusionsmæssige konsekvenser for kommunerne. Der vurderes i øvrigt ikke at være grundlag for at kompensere kommunerne under ét for en merudgift, der skyldes, at nogle kommuner ikke administrerer i overensstemmelse med de kommende regler for visitationen.

De samlede statslige driftsudgifter til et styrket tilsyn med kommunernes administration af rådigheds- og visitationsreglerne udgør i alt 4 mio. kr. i 2004 og 6 mio. kr. fra 2005, der sammen med de kommunaløkonomiske konsekvenser finansieres inden for Beskæftigelsesministeriets egne rammer, herunder via de afsatte midler under 17.19.79.70 Justeringer af beskæftigelsespolitikken.

F. t. l. vedr. aktiv socialpolitik m.v.

Befordringsgodtgørelse

Forslaget om at ændre af satsen for befordringsgodtgørelse til revalidender og sygedagpengemodtagere i virksomhedspraktik skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser samlet set for det offentlige.

Satsen for befordringsgodtgørelse har hidtil været fastsat under den forudsætning, at godtgørelsen er skattepligtig ved deltagelse i virksomhedspraktik. Ligningsloven er imidlertid ændret således, at befordringsgodtgørelse til disse målgrupper er gjort skattefri ved deltagelse i alle tilbud. Som konsekvens heraf nedsættes satsen for befordringsgodtgørelse tilsvarende, så den er på niveau med de andre ikke skattepligtige satser.

Der vil således være tale om en mindre mindreudgift for kommunerne og staten til befordringsgodtgørelse og en mindre skatteindtægt.

For så vidt angår de øvrige justeringer i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, er der tale om præciseringer, der bringer overensstemmelse mellem lovtæst og lovbemærkninger samt præciseringer, der bringer loven i overensstemmelse med de før 1. juli 2003 gældende regler, hvor dette har været forudsat.

Det skønnes således, at de forslåede ændringer ikke vil have økonomiske konsekvenser i forhold til det forudsatte vedtagelsen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

IV. Administrative konsekvenser for det offentlige

I Arbejdsdirektoratet, der skal udføre rådighedskontrollen på Beskæftigelsesministeriets område, indebærer forslaget, at der skal opbygges en tilsynsadministration, der skal stå for indhentelse af sager fra kommunerne, sags gennemgang, tilbagemelding til kommunerne, herunder udarbejdelse af tværgående benchmark-analyser samt tilsynsbesøg i kommunerne. Etableringen vil ske i løbet af 2. kvartal 2004, således at tilsynet i form af et eller flere pilotprojekter kan startes op i 2. halvår 2004.

Som det fremgår af ovenstående bemærkninger, kan rådighedstilsynet på Integrationsministeriets område overdrages til Arbejdsdirektoratet som led i tilsynet med kontant- og starthjælpsmodtagere. Det bemærkes i øvrigt, at antallet af modtagere af introduktionsydelse, der vil være omfattet af tilsynet, er for-

holdsvis begrænset sammenholdt med antallet af kontant- og starthjælpsmodtagere, og forventes at falde i takt med det generelt faldende indrejsetal.

Forslaget om et rådighedstilsyn vil indebære en mindre meradministration for kommunerne i forbindelse med indsendelse af de sager, der udtages til efterkontrol, og i forbindelse med Arbejdsdirektoratets gennemgang af sager ved besøg i kommunerne. Det er hensigten, at der hurtigst muligt skal etableres mulighed for elektronisk kommunikation til brug for den centrale kontrol, hvilket vil bidrage til at reducere de administrative byrder.

Etableringen af et tilsyn med kommunernes visitationspraksis forventes at indebære meradministration for staten samt en mindre meradministration i kommunerne.

V. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering, som har vurderet, at forslaget ikke indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet, og derfor ikke skal forelægges et virksomhedspanel.

VI. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

VII. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

VIII. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ikke EU-retlige aspekter.

IX. Høringer

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Beskæftigelsesrådet, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Rådet for Etniske Minoriteter og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner		Rådighedstilsynet: <i>Staten:</i> 4 mio. kr. årligt fra 2004 <i>Kommunerne:</i> 0,1 mio. kr. årligt fra 2004 Visitationstilsyn: <i>Staten:</i> 2 mio. kr. årligt fra 2005 <i>Kommunerne:</i> 0,1 mio. kr. årligt fra 2005
Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner		Rådighedstilsynet <i>Staten:</i> etablering og drift af et rådighedstilsyn fra 2004 <i>Kommunerne:</i> en mindre meradministration fra 2004 Visitationstilsyn: <i>Staten:</i> etablering og drift af et visitationstilsyn fra 2005 <i>Kommunerne:</i> en mindre meradministration fra 2005
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget har ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås præciseret, at bestemmelsen i § 8, stk. 2, om kommunens sagsbehandling i forbindelse med ansøgning om hjælp i ukomplicerede tilfælde også skal gælde for starthjælpsmodtagere.

Endvidere foreslås det i § 13 b, stk. 1., 1. pkt., præciseret, at starthjælpen også er bagudbetalt. Endelig foreslås det præciseret, at starthjælpsmodtagere også er omfattet af reglerne i § 25 a, stk. 1, om engangshjælp.

Til nr. 2

Det foreslås præciseret, at bemyndigelsen i lovens § 13, stk. 9, også omfatter en adgang til at fastsætte regler om, hvornår kommunen skal stille krav om frigørelsesattest, hvis en ansøger eller dennes ægtefælle har deltidsarbejde.

I bekendtgørelse om rådighed for personer, der ansøger om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed (nr. 731 af 20. august 2003), er der fastsat regler om, at det er en rådighedsbetingelse, at man kan overtage arbejde med dags varsel, og at man derfor har en frigørelsesattest ved arbejde på nedsat tid med et opsigelsesvarsel. Reglerne er fastsat, så de så vidt muligt er identiske med reglerne for de forsikrede ledige.

I reglerne er det således fastsat, at en person eller dennes ægtefælle, som har arbejde på nedsat tid og er bundet til arbejdet af et opsigelsesvarsel, skal kunne overtage andet arbejde med dags varsel for, at den pågældende/ægteparret kan få supplerende hjælp. Det vil sige, at den pågældende skal have en frigørelsesattest fra sin arbejdsgiver. På attesten erklærer arbejdsgiveren at ville frigøre personen fra opsigelsesvarslet, hvis denne skulle få tilbudt andet arbejde, der bevirker, at den pågældende i højere grad eller helt bliver selvforsørgende.

Med indførelsen af kravet om frigørelsesattest er der opstået behov for at afhjælpe den situation, at en arbejdsgiver ikke vil udstede eller tilbagekalder en allerede udstedt frigørelsesattest, hvorefter personen/et ægtepar ikke kan få supplerende hjælp, medmindre pågældende afviser det tilbud om arbejde eller ophører i det arbejde, hvori der kræves frigørelsesattest. Som reglerne er i dag, er det uklart, om der i disse situationer foreligger en rimelig grund til afvisningen eller ophøret, hvilket vil kunne medføre en sanktion efter lovens §§ 38 a og 41. Det er præciseret over for kommunerne, at der i praksis ikke skal sanktioneres i den nævnte situation, jf. den tilsvarende regel om »gyldig grund« for de forsikrede ledige i bekendtgørelse om selvforskyldt ledighed.

Det vil ved en kommende revision af rådighedsbekendtgørelsen for kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, der modtager hjælp alene på grund af ledighed blive præciseret, at en person vil have en rimelig grund til at afvise eller ophøre i et arbejde på nedsat tid med et opsigelsesvarsel, hvis arbejdsgiveren ikke vil udstede en frigørelsesattest, eller hvis en udstedt frigørelsesattest kaldes tilbage, og personen derfor ikke kan få supplerende hjælp. En person har således også en rimelig grund til at ophøre i et arbejde, hvis ansættelsen ændrer sig, så den pågældende får brug for en frigørelsesattest, og arbejdsgiver ikke vil udstede en sådan.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger har det i praksis vist sig, at et ubetinget krav om frigørelsesattest ved deltidsarbejde (og den deraf følgende rimelige grund til at afvise eller opsiges et deltidsarbejde), kan have u hensigtsmæssige konsekvenser, navnlig i forhold til en ægtefælle, hvis arbejdsgiveren afslår at udstede attesten eller tilbagekalder en allerede udstedt attest. Det overvejes derfor p.t., om der er behov for at justere rådighedsbekendtgørelsen på dette punkt, fx således at der kun stilles krav om frigørelsesattest, hvis den pågældendes indtægt er mindre end det beløb, den pågældende (isoleret set) ville være berettiget til i kontanthjælp.

Til nr. 3

Forslaget til ny § 13 d indeholder følgende elementer:

Stk. 1.

Det foreslås, at Arbejdsdirektoratet får hjemmel til generelt og systematisk at føre tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger i sager, der vedrører den gruppe af kontant- og starthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem. I modsætning til den almindelige tilsynsbeføjelse, som Beskæftigelsesministeriet/Arbejdsdirektoratet har som ressortmyndighed, er det således ikke nødvendigt, at der foreligger en konkret, begrundet formodning om, at kommunernes afgørelser ikke er i overensstemmelse med lovgivningen.

Stk. 2.

Det foreslås at afgrænse de afgørelser, der føres tilsyn med, til de afgørelser om rådighed i forhold til målgruppen, som kommunerne træffer efter §§ 13-13 c i aktivloven, og de afgørelser om konsekvenser og sanktioner som følge af rådighedsvurderingen, som kommunerne træffer efter §§ 38 a-41. I første omgang vil kontrollen omfatte afgørelser i forhold til målgruppen truffet på baggrund af underretninger fra Arbejdsformidlingen om såkaldt »negative hændelser«, samt de sager om »negative hændelser«, der finder sted i kommunernes eget regi, fx afslag på eller udeblivelser fra kommunale aktiviteter eller tilbud, som Arbejdsdirektoratet udsøger ved kontrolbesøg i kommunerne.

Kontrollen vil efter forslaget alene omfatte kommunernes rådighedsvurderinger og vurderinger af, om der skal knyttes en sanktion eller anden konsekvens til rådighedsvurderingen. Derimod vil kontrollen ikke omfatte en vurdering af, om kommunerne har overholdt de forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, retssikkerhedsloven m.v.

Det er forudsat, at direktoratet kan indhente bistand fra Den Sociale Ankestyrelse. Der vil være tale om en konsulentfunktion.

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Stk. 3.

Det foreslås, at kommunerne får pligt til efter anmodning at indsende de sager, som Arbejdsdirektoratet ønsker at gennemgå som led i tilsynet. Endvidere skal kommunerne give Arbejdsdirektoratet adgang til at gennemgå de sager, som direktoratet anmoder om at se ved besøg i kommunen.

Der vil i de regler, der vil blive fastsat om gennemførelsen af tilsynet, jf. det foreslåede stk. 5, blive fastsat nærmere retningslinjer for den praktiske frem-

gangsmåde ved indsendelsen af sager til den centrale kontrol, herunder om hvilke sagsakter der skal indsendes. Det skal således være muligt for Arbejdsdirektoratet at foretage en vurdering af kommunens sagsbehandling i forbindelse med rådighedsvurderingen og i forbindelse med afgørelsen af, om der skal knyttes en sanktion eller anden konsekvens til rådighedsvurderingen.

For at sikre en så smidig og enkel kommunikation som overhovedet muligt er det direktoratets hensigt, at kommunikationen så hurtigt som muligt skal kunne foregå digitalt.

Stk. 4.

Det foreslås, at resultatet af Arbejdsdirektoratets gennemgang af sagerne skal meddeles den enkelte kommune. Eventuelt kan gennemgangen give anledning til en nærmere dialog med kommunen, hvis der findes en særlig stor fejlprocent eller særligt alvorlige fejl.

Arbejdsdirektoratet forventer herudover at bruge resultaterne i en kvalitativ benchmarking af kommunernes rådighedsadministration, som kan give anledning til en mere generel debat samt inspiration kommunerne imellem.

Arbejdsdirektoratet har derimod ikke adgang til at ændre de pågældende afgørelser med deraf følgende retsvirkninger for ydelsesmodtageren, ligesom Arbejdsdirektoratet ikke som led i tilsynet kan anmode ankeinstanserne på det sociale område (de sociale nævn) om at tage sagerne op til behandling.

Der er principielt ikke noget til hinder for, at en kommune – hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – selv vil kunne tage en afgørelse op til fornyet vurdering på baggrund af direktoratets tilbagemelding. Det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at en kommune har pligt til at tage en sag op, hvis direktoratets kontrol har afdækket, at kommunen har truffet en ukorrekt bebyrdende afgørelse for en ydelsesmodtager.

Hvis der ved sagsgennemgangen konstateres uretmæssigt udbetalte beløb til ydelsesmodtagere, vil Arbejdsdirektoratet meddele kommunen dette samt orientere kommunens revisor herom med henblik på, at denne som led i den almindelige revision kan sikre, at der sker refusionsmæssig berigtigelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Stk. 5.

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler om gennemførelsen af både det centrale tilsyn og det tilsyn, der efter forslaget skal ske ved besøg i kommunerne.

Bemyndigelsen vil blive udnyttet til at fastsætte regler om den praktiske gennemførelse af kontrollen, herunder om stikprøvernes omfang og sammensætning, tidsfrister og fremgangsmåden ved indsendelsen af sagerne, frister for direktoratets tilbagemeldinger osv.

Reglerne vil blive fastsat efter høring af Beskæftigelsesrådet, herunder de kommunale parter, ligesom Datatilsynet vil blive inddraget med henblik på at sikre, at kravene i persondataloven er opfyldt.

Til nr. 4

Ændringen er redaktionel som følge af en ændring af ligningsloven, jf. lov nr. 1064 af 17. december 2002.

Til nr. 5

Det foreslås at ændre overskriften, da nedsættelsen af hjælpen i § 38 a ikke skyldes indtægtsfradrag m.v., men er en sanktion.

Til nr. 6

Det indgår i aftalen om Flere i Arbejde, at reglerne om rådighed og sanktioner skal harmoniseres for forsikrede og ikke-forsikrede ledige.

Efter de nuværende regler får en kontanthjælpsmodtager, der ikke indlægger et CV i Beskæftigelsesministeriets database (Job- og CV-bank) senest 1 måned efter tilmeldingen til AF, en sanktion i form af 1/3-dels nedsættelse af kontanthjælpen.

En forsikret ledig, der ikke indlægger et CV inden 1 måned, og det alene skyldes den lediges forhold, mister dagpengene fra det tidspunkt, hvor CV ikke er indlagt, og så længe det ikke er indlagt.

For at skabe overensstemmelse mellem reglerne for henholdsvis forsikrede og ikke-forsikrede ledige foreslås det derfor, at undladelse af at indlægge et CV ikke medfører 1/3-dels nedsættelse af kontanthjælpen. Undladelsen vil derimod, da indlæggelse af CV er en del af rådighedsforpligtelsen, medføre andre former for sanktioner – typisk ophør af hjælpen, indtil CV er indlagt.

I bestemmelsen foreslås det præciseret, at sanktionen ved arbejdsophør, afvisning af tilbud om arbejde og tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v. samt ved undladelse af at søge konkrete åbne jobordrer efter krav fra AF eller kommunen kun skal medføre en sanktion i form af 1/3-dels nedsættelse, hvis den pågældende ikke har haft *en rimelig grund* til ophøret, afvisningen af tilbudet m.v.

Det foreslås samtidig præciseret, at bestemmelsen om undladelse af at meddele sygdom til AF, kommunen eller en arbejdsgiver i forbindelse med en samta-

le-, møde- eller formidlingsaktivitet kun omfatter personer, der – hvis de ikke var syge – har haft pligt til at stå til rådighed, og som dermed også har haft pligt til at meddele sygdom. Det er således ikke selve udeblivelsen på grund af sygdom, der sanktioneres, da sygdom jo er en rimelig grund til at udeblive, men undladelsen af at meddele sygdom, der medfører en sanktion.

Til nr. 7

Det foreslås, at sanktionen i form af 1/3-dels nedsættelsen bortfalder, hvis sanktionen ikke har kunnet afvikles inden 3 måneder efter, at personen afviste tilbud m.v., jf. § 38 a, stk. 1, nr. 1-4. Hermed vil bestemmelsen så vidt muligt være i overensstemmelse med forældelsesreglen for de forsikrede ledige ved karantæne i 3 uger.

Det foreslås endvidere, at sanktionen bortfalder, hvis personen efter at have afvist tilbud m.v., jf. § 38 a, stk. 1, nr. 1-4, har haft udstøttet arbejde i mindst 185 timer. Hvis personen har haft udstøttet arbejde i mindst dette omfang, vil sanktionen bortfalde, selv om der ikke er forløbet 3 kalendermåneder fra afvisningen af tilbud m.v.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 11.

Til nr. 8

Ændringen er redaktionel som følge af forslaget til § 1, nr. 6.

Til nr. 9

Ændringen er redaktionel som følge af forslaget til et nyt stk. 2 i § 38 a.

Til nr. 10

Ændringen er redaktionel, idet der i bestemmelsen bør henvises til § 13, stk. 4.

Til nr. 11

Bestemmelsen i lovens § 41, stk. 3, om, at hjælpen til personer, der modtager en af de høje kontanthjælpssatser alene på grund af ledighed, ophører, hvis personen eller ægtefællen ikke kan anses at udnytte deres arbejdsmuligheder, fordi personen eller ægtefællen gentagne gange uden rimelig grund afviser et tilbud om arbejde eller aktivering, så længe muligheden for at benytte tilbudet består, har vist sig uhenigtsmæssig i forhold til den generelle bestemmelse i § 41, stk. 1, om ophør af hjælpen. Det foreslås derfor, at bestemmelsen i § 41, stk. 3, ophæves. Forslaget medfører ingen reel ændring. Hjælpen vil fortsat skulle ophøre, hver gang en person eller dennes ægtefælle uden rimelig grund afviser et tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller an-

den beskæftigelsesfremmende foranstaltning, så længe muligheden for at benytte tilbudet består.

For de personer eller deres ægtefælle, der modtager en af de høje kontanthjælpssatser alene på grund af ledighed, suppleres sanktionen i § 41 om ophør i hjælpen med sanktionen i § 38 a om 1/3-dels nedsættelse. Hvis en person, som skal stå til rådighed efter lovens § 13, stk. 1-4, således uden rimelig grund afviser et tilbud om arbejde m.v., skal hjælpen ophøre, så længe muligheden for at benytte tilbudet består. Når personen igen er berettiget til hjælp, fx fordi der ikke længere består et tilbud, eller fordi personen efterfølgende accepterer at tage imod det afviste tilbud, skal kommunen nedsætte hjælpen med 1/3 i 3 eller 20 uger efter § 38 a. Det er den manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen i lovens § 13, der medfører ophør i hjælpen, mens det er selve afvisningen af (herunder ophør i) arbejde og tilbud om arbejde m.v., der medfører sanktionen efter lovens § 38 a.

Der henvises i øvrigt til nr. 12.

Til nr. 12

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om sanktionerne for selvforkyndt ledighed, afvisning af tilbud om arbejde og tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v. samt udeblivelser og fravær fra sådanne tilbud m.v.

I forbindelse med harmoniseringen af reglerne om rådighed og sanktioner for ikke-forsikrede og forsikrede ledige som led i aftalen om Flere i Arbejde er der opstået behov for at fastsætte detailregler om bl.a. placering, afvikling og forældelse af sanktionerne for selvforkyndt ledighed og manglende rådighed og udnyttelse af arbejdsmulighederne. Det foreslås, at regler herom udformes sådan, at de så vidt muligt er identiske med reglerne for de forsikrede ledige i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og i regler udstedt i medfør heraf.

Herudover er der med indførelse af sanktionen i § 38 a pr. 1. januar 2003 opstået behov for at præcisere, hvordan denne sanktion indgår i et samspil med sanktionerne i §§ 39-41, idet samspillet mellem sanktionsreglerne i praksis har vist sig at give anledning til tvivl. Det foreslås derfor, at bemyndigelsen også omfatter udarbejdelse af regler om dette samspil.

Bemyndigelsen skal sikre, at der kan udstedes regler, der præciserer gældende regler og praksis på området i forhold til kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere. De grundlæggende principper i kontanthjælpsystemet - fx om gensidig forsørgelsespligt - vil være uændrede. Ligeledes vil reglerne ikke skulle lempes

på de punkter, hvor de gældende regler er strammere end for de forsikrede ledige.

En præcisering af sanktionsreglerne vil være med til at sikre en ensartet anvendelse og administration af reglerne i kommunerne, ligesom en præcisering af sanktionsreglerne og af samspillet mellem disse vil gøre det klart, hvad konsekvenserne er for den enkelte kontanthjælps- eller starthjælpsmodtager eller dennes ægtefælle, hvis den pågældende ikke står til rådighed, uden rimelig grund afviser eller udebliver fra et tilbud m.v., og hvis der fx skal gives én eller flere sanktioner på samme tid.

Endelig vil detailregler med en præcisering af sanktionsreglerne kunne indgå som en del af regelgrundlaget i forbindelse med tilsynet med de kommunale rådighedsvurderinger, jf. forslaget til § 1, nr. 3.

Til nr. 13

Ændringen er redaktionel, idet der i bestemmelsen bør henvises til § 13, stk. 4 og 5.

Til nr. 14

Den ydelse, der ligger til grund for ATP-bidraget, er den ydelse, der er beregnet efter, at der er foretaget fradrag som følge af sanktioner. Det foreslås derfor, at det præciseres, at dette også gælder i forbindelse med nedsættelse med 1/3 efter § 38 a.

Til nr. 15

På grund af en redaktionel fejl blev en konsekvensændring af lovens § 85 a om efterlevelseshjælp ikke medtaget i Socialministeriets lovforslag om konsekvensændringer som følge af lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Med forslaget rettes der op på denne fejl.

Til nr. 16

Efter bestemmelsen i § 103, stk. 1, ydes der 50 pct. refusion af kommunens udgifter til revalideringsydelse i forbindelse med tilbud om vejledning og opkvalificering efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Tilbud om vejledning og opkvalificering gives bl.a. i form af elev- og lærlingeforløb, hvortil der kan ydes supplerende revalideringsydelse efter § 51, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik. Før 1. juli 2003 kunne elev- og lærlingeforløb gives i form af virksomhedsrevalidering, hvortil der blev ydet en refusion på 65 pct. til revalideringsydelsen. Det har ikke været tilsligtet at ændre herpå.

Med forslaget præciseres det derfor, at kommunens udgifter til revalideringsydelse i forbindelse med et elev- og lærlingeforløb, der gives som et tilbud om vejledning og opkvalificering, refunderes med 65 pct.

Bestemmelsen bringes hermed i overensstemmelse med de før 1. juli 2003 gældende regler.

Til § 2

Til nr. 1.

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til - i forlængelse af regler om den lediges kontakt med kommunen, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, samt regler om, hvordan vurderingen af hvilke aktiviteter eller tilbud, der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal foretages - at fastsætte regler om tilsyn med kommunernes administration på visitationsområdet samt regler om, at kommunerne mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til en ledig i en periode, hvor kommunen ikke har foretaget de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingskridt i forhold til den pågældende ledige.

Sådanne regler vil blive fastsat samtidig med, at reglerne om visitation fastsættes, forventeligt 1. december 2004.

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1.

Der er tale om en præcisering af, at den danskundervisning, der tilbydes, er danskuddannelse, jf. lov nr. 375 af 28. maj 2003 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Til nr. 2.

Ændringen er en konsekvens af, at bestemmelserne om underretningspligt er fastsat i lov om en aktiv beskæftigelsespolitik.

Til nr. 3.

Efter integrationslovens § 25, stk. 7, kan ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætte regler om en udlændings pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder.

Der er med hjemmel i denne bestemmelse og lovens § 30, stk. 4, udstedt bekendtgørelse nr. 1185 om rådighed og nedsættelse eller ophør af introduktionsydelse. I bekendtgørelsen fastsættes bl.a. regler om, at det er en rådighedsbetingelse, at en udlænding kan overtage arbejde med dags varsel, og at en udlænding skal have en frigørelsesattest ved arbejde på nedsat tid med et opsigelsesvarsel, der er til hinder for overtagelse af arbejde med dags varsel. Reglerne svarer til de regler, der er fastsat for kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere i bekendtgørelse nr. 731 af 20. august 2003 om rå-

dighed for personer, der ansøger om eller modtager kontant- eller starthjælp alene på grund af ledighed.

I bekendtgørelsen er det således fastsat, at en udlænding, som har arbejde på nedsat tid og er bundet til arbejdet af et opsigelsesvarsel, skal kunne overtage andet arbejde med dags varsel for at få supplerende hjælp. Hvis personen på grund af opsigelsesvarslet ikke umiddelbart kan overtage andet arbejde, vil personen skulle have en frigørelsesattest fra sin arbejdsgiver.

På attesten erklærer arbejdsgiveren at ville frigøre personen fra opsigelsesvarslet, hvis denne skulle få tilbudt andet arbejde, der bevirker, at den pågældende i højere grad eller helt bliver selvforsørgende.

Ligesom på kontanthjælpsområdet foreslås det, at det præciseres, at bemyndigelsen i integrationslovens § 25, stk. 7, også omfatter en adgang til at fastsætte regler om, hvornår kommunen skal stille krav om frigørelsesattest, hvis en ansøger eller dennes ægtefælle har deltidsarbejde, idet det herved er forudsat, at en udlænding vil have en rimelig grund til at afvise eller ophøre i et arbejde på nedsat tid med et opsigelsesvarsel, hvis arbejdsgiveren ikke vil udstede en frigørelsesattest, eller hvis en udstedt frigørelsesattest kaldes tilbage, og udlændingen derfor ikke kan få supplerende hjælp. En udlænding vil således også have en rimelig grund til at ophøre i et arbejde, hvis ansættelsen ændrer sig, så den pågældende får brug for en frigørelsesattest, og arbejdsgiver ikke vil udstede en sådan.

Integrationsministeriet vil sammen med Beskæftigelsesministeriet overveje, om der er behov for ændringer i bestemmelserne om frigørelsesattester i bekendtgørelse nr. 1185 om rådighed og nedsættelse eller ophør af introduktionsydelse, jf. at det i praksis har vist sig, at et ubetinget krav om frigørelsesattest ved deltidsarbejde, kan have u hensigtsmæssige konsekvenser, navnlig i forhold til en ægtefælle, hvis arbejdsgiveren afslår at udstede en attest.

Til nr. 4

Med § 25 b, stk. 1, foreslås det, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration skal føre tilsyn med kommunernes vurdering af, om en udlænding, der har ansøgt om eller modtager introduktionsydelse alene på grund af ledighed, står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det nærmere indhold af tilsynet med kommunernes rådighedsvurdering efter integrationsloven skal fastlægges i overensstemmelse med Arbejdsdirektoratets tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger efter lov om aktiv socialpolitik, jf. den foreslåede § 13 d i lov om aktiv socialpolitik.

Formålet med tilsynet er at påse, at kommunernes administration af rådighedsreglerne er lovlige, og at der rettes op på eventuelle fejl. Det er ikke muligt i forbindelse med tilsynet at ændre en kommunes afgørelser om, hvorvidt en udlænding står til rådighed for arbejdsmarkedet, men kommunen kan anmodes om at udtale sig om forhold, som konstateres i forbindelse med tilsynet, herunder om kommunen agter at ændre trufne afgørelser, hvis dette er muligt. Endvidere kan den kommunale revision orienteres om konstaterede uregelmæssigheder, hvis der i øvrigt er anledning her til. Det følger desuden af almindelige forvaltningsretlige principper, at en kommune skal tage en afgørelse op til fornyet behandling, hvis det konstateres, at der er truffet en ukorrekt bebyrdende afgørelse.

Tilsynet omfatter kommunernes rådighedsafprøvelse af udlændinge, der alene har ledighed som problem. Tilsynet forudsættes – i overensstemmelse med tilsynet med kommunale rådighedsvurderinger efter lov om aktiv socialpolitik – dels baseret på stikprøver fra de underretninger om afslag på formidlet arbejde, udeblivelse fra en formidlingsamtale m.v., som AF fremsender til den enkelte kommune (»negative hændelser«), dels baseret på en gennemgang af kommunale rådighedsvurderinger i de sager, hvor en udlænding afslår eller udebliver fra tilbud efter integrationsloven.

I bestemmelsen i stk. 2 er det nærmere fastsat, hvilke kommunale afgørelser om rådighed og om nedsættelse eller ophør af introduktionsydelsen der er omfattet af tilsynet. Bestemmelsen indebærer, at tilsynet omfatter såvel de sager, hvor kommunalbestyrelsen på baggrund af en underretning fra AF eller som følge af afslag på eller udeblivelse fra et kommunalt tilbud træffer afgørelse om nedsættelse eller ophør af introduktionsydelse, jf. integrationslovens §§ 30 og 31, som de sager, hvor kommunalbestyrelsen ikke foretager sig videre, idet kommunalbestyrelsen vurderer, at betingelserne for at lade introduktionsydelsen nedsætte eller ophøre ikke er opfyldt.

Af bestemmelsen i stk. 3 følger, at kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe og meddele integrationsministeren de oplysninger, som denne måtte forlange til brug for tilsynet.

Efter bestemmelsen i stk. 4 meddeler integrationsministeren kommunalbestyrelsen, om de gennemgængelige afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt introduktionsydelse med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statslig refusion, jf. herved den tilsvarende bestemmelse i forslaget til § 13 d, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik (lovforlagets § 1, nr. 3).

Af stk. 5 følger, at integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af tilsynet. Adgangen til at fastsætte nærmere regler tænkes udmøntet således, at der fastsættes nærmere regler om den praktiske gennemførelse af tilsynet i lighed med de regler, der kan fastsættes af beskæftigelsesministeren i henhold til forslaget til bestemmelsen i § 13 d, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik. Der forventes således fastsat nærmere regler om stikprøvernes omfang og sammensætning, tidsfrister og fremgangsmåden ved indsendelse af sager m.v.

Bestemmelsen i stk. 6 indeholder hjemmel til, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration efter aftale kan bemyndige Arbejdsdirektoratet til helt eller delvist at varetage tilsynet med kommunernes rådighedsvurderinger efter integrationsloven.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet i overensstemmelse hermed, således, at Arbejdsdirektoratet, der skal varetage tilsynet med kommunernes rådighedsvurderinger efter lov om aktiv socialpolitik, tillige helt eller delvist skal varetage tilsynet med kommunale rådighedsvurderinger efter integrationsloven. Hermed sikres, at tilsynet med kommunale rådighedsvurderinger efter integrationsloven indgår som del af tilsynet med kommunernes rådighedsvurderinger efter lov om aktiv socialpolitik.

Det vil i den forbindelse blive nærmere bestemt, hvorledes tilsynet skal tilrettelægges, herunder i hvilket omfang Arbejdsdirektoratet skal orientere Integrationsministeriet om de forhold, som Arbejdsdirektoratet konstaterer i forbindelse med tilsynet.

Efter bestemmelsen i stk. 6, 2. pkt., er integrationsministeren endvidere bemyndiget til at beslutte, at de regler, som beskæftigelsesministeren fastsætter om Arbejdsdirektoratets tilsyn, jf. den foreslåede § 13 d, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, skal finde anvendelse ved direktoratets tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger efter integrationsloven.

Af forslaget til bestemmelsen i stk. 7 følger, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kommunerne skal vurdere, hvilke aktiviteter og tilbud der skal tilbydes udlændinge som led i integrationsprogrammet. Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i § 19, stk. 1, 2. led, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. Med bestemmelsen sikres, at integrationsministeren bl.a. kan fastsætte nærmere regler om den kommunale visitation af udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, og at der på dette grundlag kan etableres et statsligt tilsyn hermed, jf. forslaget til § 25 b, stk. 8.

Efter bestemmelsen i stk. 8 foreslås det således, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan beslutte, at de regler om tilsyn med kommunernes praksis, som det foreslås, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte, helt eller delvist kan finde tilsvarende anvendelse for udlændinge, der modtager introduktionsydelse.

Efter § 19, stk. 1, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om den lediges kontakt med kommunen samt regler om, hvordan vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal foretages. Med lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås det, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kommunernes administration på området.

Det vil bero på en nærmere vurdering af den konkrete udformning af bemyndigelsesbestemmelserne, om og i hvilket omfang modtagere af introduktionsydelse skal omfattes af tilsvarende regler, hvorfor det foreslås, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan beslutte, at modtagere af introduktionsydelse helt eller delvist skal omfattes af tilsvarende bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 13 d i lov om aktiv socialpolitik og den foreslåede ændring af § 19 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Til nr. 5.

Der er tale om en præcisering af, at der er samme refusion på beskæftigelsestillægget efter § 23 b, stk. 6, som på introduktionsydelsen.

Til nr. 6.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 7.

Der er tale om en præcisering af, at der ydes tilskud til kommunen efter § 45, stk. 10, hvis en mindreårig uledsaget asylansøger ikke modtager tilbud som led i introduktionsprogrammet.

Til § 4

Til nr. 1

Det foreslås præciseret, at revalidender, der deltager i tilbud om vejledning og opkvalificering, har ret til en aktiveringsfri periode i forbindelse med deltagelse i et særligt tilrettelagt projekt, jf. § 32, stk. 1, nr. 2. Ved deltagelse i ordinære uddannelsesforløb følges uddannelsesstedets ferielukning. Samtidig foreslås det præciseret, at revalidender, der deltager i virksom-

hedspraktik efter kapitel 11, ligeledes har ret til en aktiveringsfri periode, hvis tilbuddet har en sammenhængende varighed på 12 måneder eller mere. Herved bringes bestemmelsen i overensstemmelse med de principper for aktiveringsfri periode, der var gældende før den 1. juli 2003 i henhold til lov om aktiv socialpolitik, ligesom bestemmelsen tilpasses den nye retdskabsvifte.

Til nr. 2

Med forslaget præciseres, at den økonomiske ramme i lovens § 36, stk. 4, anvendes til finansieringen af den udvidede vejlednings- og opkvalificeringsindsats i forhold til såvel dagpengemodtagere (ledige omfattet af lovens § 2, nr. 1) som arbejdsmarkedsparate kontant- og starthjælpsmodtagere (ledige omfattet af lovens § 2, nr. 2).

Til nr. 3

I lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er satsen for befordringsgodtgørelse til revalidender og sygedagpengemodtagere fastsat under den forudsætning, at godtgørelsen er skattepligtig ved deltagelse i virksomhedspraktik. Ligningsloven er imidlertid ændret pr. 1. januar 2004 således, at befordringsgodtgørelse til disse målgrupper er gjort skattefri ved deltagelse i alle tilbud. Som konsekvens heraf foreslås det, at satsen ved revalidenders og sygedagpengemodtageres deltagelse i tilbud om virksomhedspraktik nedsættes, således at der tages hensyn til, at befordringsgodtgørelsen er skattefri og således, at den svarer til satsen ved revalidenders og sygedagpengemodtageres deltagelse i tilbud om vejledning og opkvalificering og tilbud om ansættelse med løntilskud.

Til nr. 4

Det foreslås, at bestemmelsen om, at kommunen afholder den fulde udgift til befordring, hvis udgiften er en følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, udvides til at gælde for sygedagpengemodtagere under forrevalidering. Herved bringes bestemmelsen i overensstemmelse med reglerne, som de var gældende før 1. juli 2003 efter § 63 i lov om aktiv socialpolitik.

Til nr. 5

Det foreslås præciseret, at løntilskuddet i forbindelse med ansættelse med løntilskud nedsættes med det beløb, som arbejdsgiveren modtager som refusion fra det offentlige, fx efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel eller lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og erhvervsuddannelse. Refusionen udbetales i de tilfælde, hvor arbejdsgiveren fortsætter med at udbetale løn til den ledige. Der er

tale om en teknisk rettelse, således at bestemmelsen sprogligt bliver mere nøjagtig i forhold til intentionen. Det fremgår således af bemærkningerne til §§ 109-112 i L 193 om forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at »de foreslåede bestemmelser svarer til de hidtidige bestemmelser... Der er ikke i øvrigt tilsigtet indholdsmæssige ændringer i forhold til den hidtidige retstilstand«. Af de hidtidige regler fremgik det, at »løntilskuddet ved ansættelse i jobtræning... udbetales for den tid, for hvilken arbejdsgiveren udbetaler løn eller andre ydelser til den pågældende uden samtidig refusion fra det offentlige efter reglerne om dagpenge m.v.«, jf. § 195, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1224 af 20. december 2002 om en aktiv arbejdsmarkedsindsats.

Til nr. 6

Som led i den politiske aftale Flere i arbejde har det været forudsat, at der ikke pr. 1. juli 2003 skulle ske ændringer i den statslige refusion af kommunens udgifter til revalidering. Med den gældende affattelse af bestemmelsen er der imidlertid sket en utilsigtet begrænsning i den statslige refusion, således at der ikke er statslig refusion af kommunens udgifter til deltagerbetaling for revalidender og sygedagpengemodtagere under forrevalidering.

Med forslaget bringes den statslige refusion i overensstemmelse med den før 1. juli 2003 gældende således, at der vil være statslig refusion af udgifter til deltagerbetaling i forbindelse med, at en revalidend eller sygedagpengemodtager under forrevalidering får tilbud om vejledning og opkvalificering. For perioden 1. juli til 31. december 2003 er den statslige refusion sikret ved et aktstykke.

Til nr. 7

Med forslaget præciseres det, at bestemmelsen vedrører alle revalidender og ikke kun forrevalidender.

Til § 5

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2004. For så vidt angår bestemmelsen om refusion af revalideringsydelse, jf. § 1, nr. 16, foreslås det imidlertid i stk. 2, at bestemmelsen har virkning fra den 1. juli 2003. Begrundelsen herfor er, at det ikke har været tilsigtet at ændre på den før 1. juli gældende refusion af kommunens udgifter til revalideringsydelse. Med den foreslåede virkningsdato kan kommunen således få refunderet 65 pct. af revalideringsydelse for tilbud, der er iværksat i perioden fra den 1. juli 2003.

Tilsvarende har det ikke været tilsigtet at ændre på de før 1. juli 2003 gældende bestemmelser om refusion af kommunens udgifter til deltagerbetaling og

driftsudgifter for revalidender og sygedagpengemodtagere, der deltager i tilbud om vejledning og opkvalificering. I perioden 1. juli – 31. december 2003 er refusionen sikret via et aktstykke. Med bestemmelsen i stk. 3 foreslås det derfor, at kommunen kan få refunderet deltagerbetaling i forbindelse med tilbud, der er iværksat fra den 1. januar 2004, jf. § 4, nr. 6 og 7.

Det foreslås endvidere, at lovforslagets § 3, nr. 5-7, har virkning fra 1. januar 2004. Bestemmelserne i lovforslagets § 3, nr. 5-7, vedrører refusion til kommunerne af udgifter vedrørende bl.a. beskæftigelsestillæg og foreslås at have virkning fra 1. januar 2004 med henblik på at sikre, at kommunerne kan få refusion for udgifter i hele den periode, hvori de er blevet afholdt.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003, som ændret ved § 3 i lov nr. 1168 af 19. december 2003, foretages følgende ændringer:

§ 8. ...

Stk. 2. Når en person har brug for hjælp til forsørgelse i forbindelse med ledighed, kan kommunen normalt gå ud fra, at behovet kan opfyldes ved kontanthjælp og tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3....

§ 13 b. En person, der ønsker at modtage kontanthjælp, kan i almindelighed tidligst få udbetalt hjælp 1 måned efter den første henvendelse til kommunen, jf. dog § 25 a. Ansøgeren er omfattet af § 13 i venteperioden.

§ 25 a. Kommunen kan yde op til 1 måneds engangshjælp til personer, der ikke opfylder betingelserne i § 13 b, indtil de har ret til en hel måneds kontanthjælp. Engangshjælpen ydes fra ansøgningstidspunktet, og indtil ansøgeren får udbetalt kontanthjælp.

§ 13...

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-4.

1. I § 8, *stk. 2*, § 13 b, *stk. 1, 1. pkt.*, og to steder i § 25 a, *stk. 1*, indsættes efter »kontanthjælp«: »eller starthjælp«.

2. I § 13, *stk. 9*, indsættes »efter i stk. 1-4«: », herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde«.

3. Efter § 13 c indsættes:

»Tilsyn med kommunernes rådighedsvurdering

§ 13 d. Arbejdsdirektoratet fører tilsyn med kommunernes vurdering af en persons rådighed, når pågældende har ansøgt om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed.

*Gældende formulering**Lovforslaget**Stk. 2. Tilsynet omfatter*

- 1) kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c, og
- 2) kommunernes afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 38 a-41.

Stk. 3. Arbejdsdirektoratet indhenter sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Arbejdsdirektoratet kan endvidere ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune få udleveret sager til gennemsyn.

Stk. 4. Arbejdsdirektoratet meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt kontant- eller starthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet regler om gennemførelsen af tilsynet.«

§ 13 e. Tilsynsrådet, jf. § 92 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., er rådgivende for beskæftigelsesministeren i spørgsmål vedrørende Arbejdsdirektoratets tilsynsvirksomhed efter § 13 d.

§ 14...

Stk. 5. Kommunen ser endvidere bort fra formue, som skyldes beløb, der er udbetalt som godtgørelse for varigt men og ikke-økonomisk skade samt ydelser fra godkendte sociale fonde, stiftelser, foreninger m.v., der er fritaget for beskatning hos modtageren, jf. ligningslovens § 7, litra z.

§ 33...

4) Ydelser fra godkendte sociale fonde, stiftelser m.v., der er fritaget for beskatning hos modtageren, jf. ligningslovens § 7, litra z.

§ 38 a...

»Nedsættelse af hjælpen m.v.«

4. I § 14, stk. 5, og § 33, stk. 1, nr. 4, ændres »ligningslovens § 7, litra z« til: »ligningslovens § 7, nr. 22«.

5. *Overskriften inden § 38 a affattes således:*

»Sanktioner m.v.

Nedsættelse af hjælpen«

Gældende formulering

§ 38 a. Hjælpen nedsættes med 1/3 i 3 uger, hvis en person eller dennes ægtefælle, der modtager hjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3, alene på grund af ledighed

- 1) uden rimelig grund ophører med sit arbejde,
- 2) afviser tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning,
- 3) undlader at give meddelelse om sygdom til arbejdsformidlingen, kommunen eller arbejdsgiveren, jf. § 13, stk. 2, nr. 3,
- 4) undlader efter krav fra arbejdsformidlingen eller kommunen at søge konkrete, åbne jobordrer, jf. § 13 a, stk. 1, 2. pkt., eller
- 5) undlader senest en måned efter tilmelding til arbejdsformidlingen at indlægge sit CV i Beskæftigelsesministeriets database, jf. § 13 a, stk. 2.

Hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

§ 38 a...

Stk. 2. Hvis en person eller dennes ægtefælle to eller flere gange inden for de seneste 12 måneder afviser tilbud m.v. efter stk. 1, nr. 1-5, nedsættes hjælpen med 1/3 i 20 uger, eller indtil den person, der har afvist tilbud m.v., har haft mere end 300 timers ustøttet arbejde i en periode på 10 uger. Hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 3. Personer, der modtager hjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3, og som er gift eller samlevende med en person, der modtager starthjælp efter § 25, stk. 12, jf. § 26, stk. 2 og 3, eller introduktionsydelse efter integrationsloven, omfattes ikke af stk. 1 og 2.

Lovforslaget

6. § 38 a, stk. 1, affattes således:

»Hjælpen nedsættes med 1/3 i 3 uger, hvis en person eller dennes ægtefælle, der modtager hjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3, alene på grund af ledighed,

- 1) uden rimelig grund ophører med sit arbejde,
- 2) uden rimelig grund afviser tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning,
- 3) undlader at give meddelelse om sygdom til arbejdsformidlingen, kommunen eller arbejdsgiveren, jf. § 13, stk. 2, nr. 4, eller
- 4) uden rimelig grund undlader efter krav fra arbejdsformidlingen eller kommunen at søge konkrete åbne jobordrer, jf. § 13 a, stk. 1, 2. pkt.

Hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb.«

7. I § 38 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Sanktionen efter stk. 1 bortfalder, hvis den ikke er afviklet efter 3 hele kalendermåneder, eller når personen har haft mindst 185 timers ustøttet arbejde.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

8. I § 38 a, stk. 2, som bliver stk. 3, ændres »stk. 1, nr. 1-5« til: »stk. 1, nr. 1-4«.

9. I § 38 a, stk. 3 og 4, som bliver stk. 4 og 5, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1 og 3«.

Gældende formulering

Stk. 4. Det er en betingelse for at modtage den nedsatte hjælp efter stk. 1 eller 2, at ansøgeren og dennes ægtefælle fortsat udnytter deres arbejdsmuligheder, jf. § 13. En periode med nedsat kontanthjælp afbrydes ikke, selv om ansøgeren og dennes ægtefælle bliver omfattet af § 13, stk. 3, eller modtager hjælp på grund af problemer ud over ledighed.

§ 41...

Stk. 3. For personer, der modtager hjælp efter § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3, alene på grund af ledighed, ophører hjælpen, hvis ansøgeren eller ægtefællen ikke kan anses at udnytte deres arbejdsmuligheder, fordi ansøgeren eller ægtefællen uden rimelig grund gentagne gange afviser et tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, så længe muligheden for at benytte tilbuddet består.

§ 74 b...

Stk. 2. Stk. 1, nr. 2, 3 og 4, gælder dog ikke, hvis den pågældende har en gyldig grund til ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 13, stk. 3 og 4.

§ 80. Den ydelse, der ligger til grund for beregning af ATP-bidrag, er den ydelse, der er beregnet, efter at der er foretaget fradrag efter reglerne i §§ 30-33, 39, 40, 58, 59 og 74 d, stk. 3.

§ 85 a...

Stk. 2. Hjælpen er betinget af, at efterlevende levede sammen med afdøde på fælles bopæl her i landet de seneste 3 år forud for dødsfaldet. Hjælpen kan ikke ydes til efterlevende ægtefæller eller samlever, der modtager efterlevelseshjælp efter § 48 i lov om social pension.

Lovforslaget

10. I § 38 a, stk. 4, som bliver stk. 5, ændres »§ 13, stk. 3« til: »§ 13, stk. 4«.

11. § 41, stk. 3, ophæves.

12. Efter § 41 indsættes:

»§ 41 a. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i §§ 38 a-41.«

13. I § 74 b, stk. 2, ændres »§ 13, stk. 3 og 4« til: »§ 13, stk. 4 og 5«.

14. I § 80, stk. 1, indsættes efter »§§ 30-33,«: »38 a,«.

15. I § 85 a, stk. 2, indsættes efter »lov om social pension«: »eller § 47 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.«

*Gældende formulering***§ 103...**

Stk. 2. Staten refunderer dog 65 pct. af en kommunes udgifter til revalideringsydelse i forbindelse med tilbud efter kapitel 11 og 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

§ 19. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om den lediges kontakt med kommunen, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, samt regler om, hvordan vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal foretages.

§ 16...

Stk. 2. Et introduktionsprogram omfatter danskuddannelse, jf. §§ 21 og 22, og tilbud efter § 23. Udlændinge, der ikke modtager introduktionsydelse, skal alene tilbydes danskundervisning. Kommunalbestyrelsen kan dog give udlændinge, der ikke modtager introduktionsydelse, tilbud efter § 23, jf. § 23, stk. 5.

*Lovforslaget***16. § 103, stk. 2, affattes således:**

»*Stk. 2.* Staten refunderer dog 65 pct. af en kommunes udgifter til

- 1) revalideringsydelse efter § 51, stk. 2; og
- 2) revalideringsydelse i forbindelse med tilbud efter kapitel 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.«

§ 2

I lov nr. 416 af 10. juni 2003 om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats foretages følgende ændring:

1. I § 19 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kommunernes praksis i vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (visitationen), herunder regler om, at kommuner, der ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige, mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til den pågældende ledige efter lov om aktiv socialpolitik fra det tidspunkt, sagsbehandlingsskridtet skulle have været foretaget, og indtil det er sket.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 3

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1035 af 21. november 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 2, 2. pkt., og § 45, stk. 15, 1. pkt., ændres »danskundervisning« til: »danskuddannelse«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 45...

Stk. 15. Staten yder et tilskud på 1.287 kr. pr. måned for hver udlænding, der modtager danskundervisning i medfør af § 22 i mindst 5 timer om ugen, til den kommune, der er ansvarlig for integrationsindsatsen. Der ydes ikke tilskud til kommunen for de udlændinge, der er omfattet af § 16, stk. 7.

§ 23 a...

2. I § 23 a indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. De regler om uddannelsesaktivitet og indberetningspligt, som beskæftigelsesministeren fastsætter i medfør af § 108 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, finder tilsvarende anvendelse.«

§ 25...

Stk. 7. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte regler om en udlændings pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, herunder at kravet om at udnytte arbejdsmulighederne kan fraviges under deltagelse i tilbud efter denne lov.

3. I § 25, stk. 7, indsættes som 2. punktum:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde.«

4. Efter § 25 a indsættes:

»§ 25 b. Ministeren for flygtninge, indvandre og integration fører tilsyn med kommunernes vurdering af, om en udlænding står til rådighed for arbejdsmarkedet, når den pågældende har ansøgt om eller modtager introduktionsydelse alene på grund af ledighed.

Stk. 2. Tilsynet omfatter

- 1) kommunalbestyrelsens afgørelser om rådighed efter § 25 og § 25 a, og
- 2) kommunalbestyrelsens afgørelse om nedsettelse eller ophør af introduktionsydelsen efter § 30 og § 31.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe og meddele ministeren for flygtninge, indvandrere og integration de oplysninger, som denne måtte forlange til brug for tilsynet efter stk. 1.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration meddeler kommunalbestyrelsen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt introduktionsydelse med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Stk. 5. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om gennemførelsen af tilsynet.

Stk. 6. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan efter aftale bemyndige Arbejdsdirektoratet til helt eller delvist at varetage tilsynet med kommunerne efter stk. 1. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan i så fald beslutte, at de regler om gennemførelsen af tilsynet, som beskæftigelsesministeren fastsætter i medfør af § 13 d, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, helt eller delvist skal finde tilsvarende anvendelse ved Arbejdsdirektoratets varetagelse af tilsynet.

Stk. 7. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om, hvordan vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives som led i introduktionsprogrammet, skal foretages.

Stk. 8. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan beslutte, at de regler for tilsyn med kommunernes praksis, som beskæftigelsesministeren kan fastsætte i medfør af § 19, stk. 2, i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, helt eller delvist skal finde anvendelse for udlændinge, der modtager introduktionsydelse.«

§ 45...

Stk. 2. Staten refunderer 75 pct. af kommunernes udgifter til introduktionsydelser, jf. kapitel 5, og til særlige ydelser og særlig støtte efter § 27, stk. 2 og 3.

5. I § 45, *stk. 2*, indsættes efter »kapitel 5,«: »beskæftigelsestillæg efter § 23 b, stk. 6,«.

6. I § 45, *stk. 2*, ændres »§ 27, stk. 2 og 3« til: »§ 27, stk. 3 og 4«.

*Gældende formulering***§ 45...**

Stk. 10. Staten yder til den kommune, der er ansvarlig for integrationsindsatsen, jf. § 4, et tilskud på 6.500 kr. pr. måned for hver mindreårig uledsaget asylansøger med opholdstilladelse efter udlændingeloven, der er bosat i kommunen. Tilskuddet ydes, indtil den mindreårige uledsagede asylansøger fylder 18 år eller den pågældendes forældre får lovligt ophold her i landet. Der kan for denne persongruppe ikke samtidig ydes tilskud efter stk. 5, 14 eller 15.

§ 4**§ 23...**

Tilsvarende gælder for personer, der er omfattet af § 2, nr. 4, og som får tilbud efter kapitel 10. Kommunen skal tilstræbe, at friperioden lægges efter aftale med personen.

§ 36...**§ 82...**

Stk. 3. Ved tilbud efter kapitel 11 godtgøres 1,54 kr. pr. km (1. juli 2002).

§ 82...

Stk. 5. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 4, afholder kommunen den fulde udgift til befordring, hvis udgiften er en følge af en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Lovforslaget

7. I § 45, stk. 10, ændres »stk. 5, 14 og 15« til: »Stk. 5, 8, 11 og 14-16«.

§ 4

I lov nr. 419 af 10. juni 2003 om en aktiv beskæftigelsesindsats foretages følgende ændringer:

1. § 23, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Tilsvarende gælder for personer, der er omfattet af § 2, nr. 4, som får tilbud efter kapitel 10 i form af særligt tilrettelagte projekter eller tilbud efter kapitel 11.«

2. I § 36 indsættes efter stk. 4 som stk. 5:

»Stk. 5. Den økonomiske ramme, jf. stk. 4, anvendes til finansiering af tilbud om vejledning og opkvalificering for personer omfattet af § 2, nr. 1 og 2.«

3. § 82, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ved tilbud efter kapitel 11 godtgøres 1,54 kr. pr. km (1. juli 2002) til personer, der er omfattet af § 2, nr. 1, og 0,85 kr. pr. km (1. juli 2002) til personer, der er omfattet af § 2, nr. 4 og 5.«

4. I § 82, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. For personer, der er omfattet af § 2, nr. 4 og 5, afholder kommunen den faktiske udgift til befordring, hvis udgiften er en følge af en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.«

*Gældende formulering***§ 110...**

Stk. 4. Løntilskuddet i forbindelse med ansættelse efter kapitel 12 nedsættes med det beløb, som arbejdsgiveren har ret til efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

§ 119...

Stk. 2. Staten refunderer 50 pct. af en kommunes udgifter efter kapitel 14 og §§ 82, 99 og 101 til personer, der er omfattet af § 2, nr. 4 og 5.

§ 119...

Stk. 4. Kommunen og amtskommunen afholder hver 50 pct. af driftsudgifterne i forbindelse med tilbud efter kapitel 10 i form af vejlednings- og afklaringsforløb og særligt tilrettelagte projekter, som etableres af eller i samarbejde med amtskommunen, til personer, der er omfattet af § 2, nr. 4 og 5, og som er under forrevalidering, jf. § 23 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

*Lovforslaget***5. § 110, stk. 4, affattes således:**

»*Stk. 4.* Løntilskuddet i forbindelse med ansættelse efter kapitel 12 nedsættes med det beløb, som arbejdsgiveren modtager som refusion fra det offentlige som følge af, at arbejdsgiveren fortsat udbetaler løn.«

6. I § 119, stk. 2, indsættes efter »kapitel«: »10, for så vidt angår deltagerbetaling, og«.

7. I § 119, stk. 4, udgår: »og som er under forrevalidering.«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2004, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. § 1, nr. 15, har virkning fra den 1. juli 2003.

Stk. 3. § 3, nr. 7-9, og § 4, nr. 6 og 7, har virkning fra 1. januar 2004.

Til lovforslag nr. L 199. Skriftlig fremsættelse (24. marts 2004)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger, tilsyn med kommunernes visitation, aktiveringsfri periode, nedsættelse af befordringsgodtgørelse, refusion m.v.)

(Lovforslag nr. L 199).

Forslaget indeholder dels en udmøntning af den politiske aftale fra 2002 om Flere i arbejde mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti om den fremtidige beskæftigelsespolitik, dels en opfølgning på det tidligere lovkompleks om Flere i arbejde på baggrund af arbejdet med udmøntningen af aftalen og erfaringerne fra kommunernes praksis på området.

Som led i udmøntningen af aftalen foreslås der en hjemmel til at etablere et statsligt tilsyn med de kommunale rådighedsvurderinger af kontant- og starthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem. Samtidig foreslås det, at der i integrationsloven også skabes hjemmel til at etablere et tilsvarende rådighedstilsyn i forhold til modtagere af introduktionsydelse efter integrationsloven.

Endvidere foreslås det, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler for tilsyn med kommunernes praksis i vurderingen af, hvilke aktiviteter eller tilbud der skal gives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (visitationen). Det foreslås, at kommuner, der ikke foretager de i visitationsreglerne foreskrevne sagsbehandlingsskridt i forhold til den enkelte ledige, mister retten til refusion af udbetalt kontant- eller starthjælp til den pågældende ledige fra det tidspunkt, sagsbehandlingsskridtet skulle have været foretaget, og indtil det er sket. De nærmere regler fastsættes efter bemyndigelse.

I arbejdet med udmøntningen af Flere i arbejde og kommunernes administration af det efterfølgende lovkompleks har det vist sig hensigtsmæssigt at foretage enkelte konsekvensændringer og redaktionelle ændringer. Lovforslaget indeholder derfor forslag til ændringer og præciseringer vedrørende frigørelsesattester, harmonisering af sanktionsreglerne i lov om aktiv socialpolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., aktiveringsfri periode for revalidender, befordringsgodtgørelse og statsrefusion af kommunernes udgifter til deltagerbetaling og revalideringsydelse.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2004.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.